Katowice, dnia 24 stycznia 1936.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Nr. 1.

TREŚĆ:

Poz. 1.

(Przedruk z Nr. 82 Dz. U. R. P. z dnia 15/XI. 1935 r. poz. 503).

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 listopada 1935 r.

o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 6 listopada 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 501) postanawiam co następuje:

Art. 1. Na cele równowagi budżetowej wprowadza się specjalny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych.

Art. 2. (1) Specjalnemu podatkowi podlegają wynagrodzenia, wypłacane przez:

1) Skarb Państwa i Skarb Śląski;

2) państwowe: monopole, banki, przedsiębiorstwa, fundusze, zakłady i instytucje;

3) związki samorządu terytorjalnego, związki międzykomunalne (celowe), oraz przedsiębiorstwa, banki, zakłady i instytucje tych związków, Związek Rewizyjny Samorządu Terytorjalnego, komunalne kasy oszczędności i banki komunalne;

4) związki samorządu gospodarczego i zawodowego oraz przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje tych związków;

5) prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń;

6) Bank Polski.

(2) Za wynagrodzenia w rozumieniu dekretu niniejszego uważa się wszelkiego rodzaju wynagrodzenia w pieniądzach wraz z dodatkami i w naturze, jakie płatnik uzyskuje: z tytułu diet poselskich i senatorskich, z tytułu stosunku służbowego, z tytułu najmu pracy, z tytułu udziału w zarządach związków prawa publicznego, z tytułu udziału we wszelkiego rodzaju radach, komitetach, komisjach i t. p., z tytułu spełniania funkcyj kontrolnych z ramienia władz nadzorczych, albo też z tytułu prawa do emerytury, renty, pensji lub zaopatrzenia, — bez względu na rodzaj i nazwę tych wynagrodzeń.

(3) Za wynagrodzenia osób, pełniących służbę poza granicami Państwa, uważa się uposażenie zasadnicze, a jeżeli chodzi o pracowników kontraktowych, — jedną trzecią część ich wynagrodzenia umownego.

(4) Rozporządzenie Rady Ministrów ustali, jakie świadczenia w naturze będą podlegały specjalnemu podatkowi, oraz zasady obliczania wartości tych świadczeń.

Art. 3. Specjalnemu podatkowi nie podlegają:

1) a) wolne od państwowego podatku dochodowego oraz od opłat emerytalnych lub składek na rzecz ubezpieczeń społecznych wynagrodzenia, których łączna suma bez jakichkolwiek potrąceń, wypłacana przez poszczególną władzę, urząd, przedsiębiorstwo, zakład, instytucję i t. p., nie przekracza 100 zł miesięcznie, i b) wynagrodzenia podlegające tym obciążeniom lub niektórym z nich, jeżeli łączna suma tych wynagrodzeń bez jakichkolwiek potrąceń, wypłacana przez poszczególną władzę, urząd, przedsiębiorstwo, zakład, instytucję i t. p., nie przekracza 110 zł. miesięcznie:

2) zaopatrzenia weteranów powstań narodowych oraz wdów po nich:

3) zaopatrzenia b. skazańców politycznych oraz pozostałych po nich wdów i sierót;

4) pensje, przywiązane do orderu wojennego „Virtuti Militari“ oraz do odznaki Krzyża Zasługi za Dzielność;

5) zaopatrzenia osób szczególnie zasłużonych oraz wyjątkowe zaopatrzenia nie oparte na innych tytułach prawnych;

6) zaopatrzenia inwalidzkie, przysługujące z mocy ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 5, poz. 31);

7) świadczenia i zaopatrzenia z tytułu ubezpieczeń społecznych i opieki społecznej, z wyjątkiem rent z tytułu ubezpieczenia pracowników umysłowych, unormowanego rozporzadzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) wraz z późniejszemi zmianami.

Art. 4. Za podstawę ustalenia stopy procentowej i obliczenia specjalnego podatku przyjmuje się łączną sumę wszelkich wynagrodzeń, wypłacanych przez poszczególną władzę, urząd, przedsiębiorstwo, zakład, instytucję i t. p. w ciągu miesiąca, bez jakichkolwiek potrąceń. Jeżeli jednak wskutek przypadającego dnia świątecznego na normalny dzień wypłaty następuje w jednym miesiącu wypłata stałego miesięcznego wynagrodzenia za dwa miesiące, to dla celów ustalenia stopy procentowej i obliczenia specjalnego podatku wynagrodzenie za każdy miesiąc traktuje się jako wypłacone w normalnym miesiącu wypłaty.

Art. 5. (1) Specjalny podatek pobiera się drogą potrącenia przy wypłacie wynagrodzeń według następujących skal:

1) przy wynagrodzeniach wolnych od państwowego podatku dochodowego oraz od opłat emerytalnych lub składek na rzecz ubezpieczeń społecznych:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia, wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
1	100	150	7
2	150	200	9
3	200	250	10
4	250	500	11
5	500	1.000	14
6	1.000	2.000	17
7	2.000		25

2) przy wynagrodzeniach, od których opłaca się państwowy podatek dochodowy, opłaty emerytalne lub składki na rzecz ubezpieczeń społecznych albo też niektóre z tych obciążeń:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodzenia, wypłacanego w ciągu miesiąca w złotych		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
1	110	165	5½
2	165	220	7
3	220	560	8
4	560	2.350	10
5	2.350		15

(2) Jeżeli płatnik uzyskuje wynagrodzenie w pieniądzach i w naturze, specjalny podatek nie może przekraczać 25% wynagrodzenia pieniężnego.

(3) Specjalny podatek należy potrącać w ten sposób, aby z wynagrodzenia wyższego stopnia po potrąceniu specjalnego podatku nie pozostało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższego wynagrodzenia bezpośrednio niższego stopnia po potrąceniu specjalnego podatku przypadającego na ten stopień. Jeżeli z wynagrodzenia po potrąceniu specjalnego podatku pozostałaby kwota mniejsza, niż najwyższe wynagrodzenie niepodlegają-

ce specjalnemu podatkowi, — należy specjalny podatek potrącić tylko w wysokości nadwyżki ponad to najwyższe wynagrodzenie.

(4) Jeżeli ta sama władza, urząd, przedsiębiorstwo, zakład, instytucja i t. p. wypłaca tej samej osobie dwa lub więcej wynagrodzeń, z których jedne wolne są od państwowego podatku dochodowego oraz opłat emerytalnych lub składek na rzecz ubezpieczeń społecznych, inne zaś podlegają tym obciążeniom lub niektórym z nich, to do wynagrodzeń wolnych od wszystkich wymienionych obciążeń stosuje się skalę, określoną w ust. (1) pkt. 1), do wynagrodzeń zaś pozostałych — skalę, określoną w ust. (1) pkt. 2), przyczem wysokość stopy procentowej podatku w każdej skali ustala się na podstawie łącznej sumy obu rodzajów wynagrodzeń. Przepisy ust. (3) stosuje się tu odpowiednio przy uwzględnieniu stopy i wysokości dochodu, przewidzianych w ust. (1) pkt. 1).

Art. 6. Specjalnemu podatkowi podlegają wynagrodzenia:

1) wypłacane w czasie od dnia 1 grudnia 1935 r. do dnia 31 grudnia 1937 r. bez względu na to, za jaki czas wynagrodzenia te przypadają;

2) wypłacane za czas od dnia 1 grudnia 1935 r. do dnia 31 grudnia 1937 r. bez względu na czas wypłaty.

Art. 7. (1) Obowiązek potrącania specjalnego podatku ciąży na władzach, urzędach, przedsiębiorstwach, zakładach, instytucjach i t. p., wypłacających wynagrodzenia.

(2) Potrącone kwoty należy wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia siódmego miesiąca kalendarzowego, następującego po miesiącu podatkowym, z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według ustanowionego przez Ministra Skarbu wzoru, lub odpisu listy płacy, zawierającej dane, niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

Art. 8. Postępowanie w sprawach specjalnego podatku podlega przepisom ordynacji podatkowej, a w szczególności przepisom, dotyczącym państwowego podatku dochodowego, pobieranego według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Art. 9. (1) Należności z tytułu specjalnego podatku wpływają w całości do Skarbu Państwa.

(2) Do kwot specjalnego podatku nie mogą być pobierane żadne dodatki, ani na rzecz Skarbu Państwa ani też na rzecz związków samorządowych.

(3) Przysługujące z mocy szczególnych przepisów zwolnienia od podatków nie mają zastosowania do specjalnego podatku, pobieranego na zasadzie dekretu niniejszego.

Art. 10. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 11. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram-Kościałkowski.

Minister Skarbu: E. Kwiatkowski.

2.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 85 z dnia 24. XI. 1935 r. poz. 521).

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1935 r.

o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 6 listopada 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 501) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2: w ust. 3 wyrazy: „w razie ustąpienia z zajmowanego co najmniej przez rok stanowiska ministra" zastępuje się wyrazami: „w razie ustąpienia z zajmowanego co najmniej przez dwa lata stanowiska ministra", poczem w ustępie tym dodaje się jako zdanie trzecie przepis: „Warunek zajmowania stanowiska ministra co najmniej przez dwa lata uważać należy za spełniony, jeżeli suma wszystkich okresów przebytych kiedykolwiek na stanowisku ministra wynosi dwa lata.";

w ust. 4 wyraz „rok" zastępuje się wyrazami: „dwa lata";

2) w art. 4 w ust. 1 po wyrazach: „podstępnie uzyskały" wstawia się wyrazy: „zaopatrzenie lub", po wyrazach zaś: „niniejszej ustawy" — wyrazy: „oraz osoby, które w byłych państwach zaborczych działały na szkodę interesów Narodu Polskiego";

3) w art. 7: w ust. 8 ostatniemu zdaniu nadaje się brzmienie następujące: „o ile ci funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi nie nabyli w służbie państwowej prawa do emerytury.";

ustęp 10 otrzymuje brzmienie:

„Opłaty emerytalne, przewidziane w ustawie niniejszej, wyjąwszy ustępy 1—5 artykułu niniejszego, wynoszą 8% uposażenia służbowego, stanowiącego podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w czasie uiszczania tej opłaty. Jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie uiścił opłaty emerytalnej w czasie

trwania czynnej służby, opłatę tę oblicza się od podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego.“;

4) w art. 17 przepis ustępu 3 uchyla się, a w miejsce jego wstawia się przepis następujący: „Zmiany w stanie rodzinnym, które uzasadniają obniżenie uposażenia zawodowego wojskowego w służbie czynnej, zaszłe po przeniesieniu zawodowego wojskowego w stan spoczynku, pociągają za sobą ten sam skutek w stosunku do uposażenia emerytalnego. Obniżka ta obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po zajściu zmiany w stanie rodzinnym.“;

5) artykuł 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Art. 18. (1) Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku pełnili służbę na obszarze W. M. Gdańska, oraz pozostałym po nich rodzinom, Rada Ministrów władna jest przyznać na czas zamieszkiwania na tym obszarze dodatek do zaopatrzenia emerytalnego.

(2) Prawo do tego dodatku gaśnie od pierwszego dnia miesiąca następującego po przesiedleniu się emeryta lub pozostałej po nim rodziny do miejscowości, położonej poza obszarem W. M. Gdańska.“;

6) w art. 23: w ust. 1 w pkt. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „gdy emeryt został skazany prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych“;

w ust. 2 po wyrazie: „alimentów“ stawia się kropkę, zaś dalsze wyrazy skreśla się;

7) artykuł 30 otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. Funkcjonarjusz państwowy, przeniesiony w stan spoczynku lub zwolniony ze służby na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, nabywa prawo do uposażenia emerytalnego tylko wówczas, gdy odpowiada warunkom przewidzianym w art. 9 ust. 1; przepisów art. 9 ust. 2 w tym przypadku nie stosuje się.“;

8) w art. 72 w ust. 1 przepis oznaczony lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) gdy wdowa, lub sierota została skazana prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową utraty praw publicznych.“;

9) w art. 81: po ust. 1 wprowadza się jako ustępy 2, 3 i 4 przepisy następujące:

„(2) Służba wojskowa, pełniona w byłem państwie zaborczem z poboru, mobilizacji lub ochotniczo — bez względu na odmienne przepisy emerytalne danego państwa zaborczego — podlega wliczeniu do wysługi emerytalnej jedynie w przypadku, gdy pełniąca tę służbę osoba już w b. państwie zaborczem uzyskała charakter funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, albo gdy po odbyciu służby wojskowej przeszła bezpośrednio do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej, względnie do służby w jednej z formacyj wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie.

(3) Za bezpośrednie przejście w rozumieniu ustępu poprzedzającego uważa się wstąpienie do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej, albo do służby w formacji wojskowej, uznanej przez Państwo Polskie, przed upływem miesiąca od daty opuszczenia służby wojskowej w b. państwie zaborczem.

(4) W przypadkach zasługujących na uwzględnienie Minister Skarbu, na wniosek właściwej władzy naczelnej, może wyrazić zgodę na zaliczenie służby, nieodpowiadającej wskazanemu powyżej warunkowi bezpośredniego przejścia.“;

dotychczasowe ustępy 2, 3 i 4 stają się ustępami 5, 6 i 7;

10) w art. 85 kropkę na końcu zdania drugiego zastępuje się przecinkiem, dodając po nim wyrazy: „oraz nie podważa zasad policzalności służby wojskowej, wyrażonych w art. 81 ust. 2 i 3.“;

11) w art. 102 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „i 20“.

Art. 2. (1) Przy obliczeniu wysokości uposażenia emerytalnego w myśl przepisów art. 19 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r., z czasu, podlegającego zaliczeniu do wysługi emerytalnej z tytułu służby w byłych państwach zaborczych (art. 81 i 84), uwzględnia się tylko trzy czwarte.

(2) Przy obliczeniu, o którem mowa w ustępie poprzedzającym, uwzględnieniu podlegają jedynie okresy rzeczywistej służby, okresów zaś, doliczonych do wysługi emerytalnej z tytułu korzystniejszego liczenia, nie uwzględnia się; zastrzeżenie to nie dotyczy osób odznaczonych orderem wojskowym „Virtuti Militari“ lub Krzyżem Niepodległości.

(3) Przepis ust. (1) stosuje się odpowiednio do okresów służby i pracy, zaliczalnych do wysługi emerytalnej na podstawie art. 97 lub art. 101 lit. b) ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

(4) Jeżeli przy obliczeniu, dokonanem z zachowaniem wskazań ust. (1) — (3) ilość lat służby, mająca stanowić podstawę do procentowego określenia wysokości uposażenia, wyniesie mniej niż lat 15, wysokość uposażenia emerytalnego określa się według zasad zdania drugiego ustępu pierwszego art. 19 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

Art. 3. (1) Emeryci oraz wdowy i sieroty, którym zaopatrzenie emerytalne zostało przyznane przed wejściem w życie dekretu niniejszego, otrzymują to zaopatrzenie od dnia 1 kwietnia 1936 r. w wymiarze określonym przy uwzględnieniu przepisów art. 2 dekretu niniejszego.

(2) Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się odpowiednio do osób (emerytów, wdów, sierot), którym zostało przyznane zaopatrzenie emerytalne z doliczeniem do wysługi emerytalnej czasu służby państwowej zaborczej oraz pracy zawodowej na zasadzie ustawy z dnia 28 lip-

ca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) oraz ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616);

(3) Przepisy ust. (1) nie dotyczą emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących zaopatrzenie emerytalne na zasadzie art. 82, 95, 103 i 108 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r.

(4) Osoby wymienione w ustępie poprzedzającym otrzymują od dnia 1 kwietnia 1936 r. zaopatrzenie emerytalne zmniejszone o 10%.

(5) Przepisy ust. (1) i (4) nie dotyczą wdów i sierot, których zaopatrzenie nie przekracza: dla wdowy — kwoty 50 (pięćdziesiąt) złotych, dla sieroty zaś — kwoty 25 (dwadzieścia pięć) złotych miesięcznie.

(6) Jeżeliby po zastosowaniu przepisów ust. (1) i (4) do wdów i sierot, których zaopatrzenie przekracza wymienione powyżej normy, okazało się, że zaopatrzenie to miałoby wynosić mniej aniżeli 50 zł, lub też 25 zł, wdowa otrzymuje 50 zł, sierota zaś 25 zł.

Art. 4. (1) Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy przestali pełnić służbę w czasie trwania mocy obowiązującej ustaw z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), i z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), a których uprawnienia emerytalne nie były dotychczas rozpatrywane, jeżeli roszczą do Skarbu Państwa pretensje o uposażenie emerytalne z tytułu pełnionej służby, winni wnieść pisemne zgłoszenia swych roszczeń do 30 czerwca 1936 r.; niezgłoszenie uprawnień w tym terminie powoduje ich wygaśnięcie.

(2) W przypadku stwierdzenia, że zgłaszającemu przysługują uprawnienia emerytalne, uposażenie emerytalne będzie mu przyznane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dacie zgłoszenia.

(3) Przepisy ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio do wdów i sierot po osobach, wymienionych w ust. (1).

Art. 5. Moc obowiązującą art. 37 pkt. 6 (art. 50 ust. 7) ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. i wydanych na podstawie tego przepisu rozporządzeń rozciąga się na tych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy przeniesieni zostali w stan spoczynku przed dniem 1 kwietnia 1932 r., tudzież wdowy i sieroty po tych osobach.

Art. 6. Przepisy art. 2 i 3 odnoszą się do prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych, o których mowa w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64).

Art. 7. Zmiany, przewidziane w art. 1 pkt. 4 i 5 dekretu niniejszego, stosuje się z dniem wejścia w życie dekretu również do osób przeniesionych w stan spoczynku po dniu 31 stycznia 1934 roku oraz do pozostałych po nich rodzin.

Art. 8. (1) Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

(2) Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: **I. Mościcki**

Prezes Rady Ministrów:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Skarbu: **E. Kwiatkowski.**

3.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 94 z dnia 24. XII. 1935 r., poz. 593.)

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 28 listopada 1935 r.

o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych.

Na podstawie art. 5—10, 12, 13, 17 i 19—21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774), zmienionego art. 59 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 976), zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły, wymienione w rozporządzeniu niniejszem bez określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774).

Do art. 5 lit. a i art. 7 pkt. 1 lit. a.

§ 2. Za dyplom szkoły wyższej uważa się dyplom ukończenia studjów w szkole akademickiej lub w szkole wyższej nieakademickiej, przewidzianej w art. 51 i 52 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389). Program tych studjów powinien obejmować dziedziny wiedzy, odpowiadające przedmiotom, których pragną nauczać osoby, ubiegające się o kwalifikacje.

Za świadectwo równoważne z dyplomem szkoły wyższej uważane jest świadectwo ukończenia nauki w szkole z kursem nauki trwającym

nie krócej niż 3 lata, do której warunkiem przyjęcia jest ukończenie 8 klas szkoły średniej ogólnokształcącej dawnego typu i uzyskanie świadectwa maturalnego, lub ukończenie odpowiedniego liceum według nowego ustroju szkolnictwa.

Do art. 5 lit. b, art. 6 lit. b, art. 12 pkt. 1 lit. b i pkt. 2 lit. b.

§ 3. Za praktykę zawodową nienauczycielską uważa się praktykę w jednym z działów życia gospodarczego, z którym mają bezpośredni związek przedmioty nauczania, obrane przez osobę ubiegającą się o kwalifikacje do nauczania w szkołach zawodowych. Praktyka powinna pogłębiać wiadomości i sprawności zawodowe w zakresie obranych przedmiotów nauczania.

Praktyka ta trwać powinna w wypadkach przewidzianych art. 5 lit. b — 2 lata, w art. 6 lit. b — 3 lata, w art. 12 pkt. 1 lit. b — 5 lat, w art. 12 pkt. 2 lit. b — 3 lata.

Do art. 5 lit. c, art. 6 lit. c, art. 7 pkt. 1 lit. c, art. 8 pkt. 1 lit. c, art. 12 pkt. 1 lit. c i pkt. 2 lit. c.

§ 4. 1. Kursy pedagogiczne organizowane są przez władze szkolne lub upoważnione przez nie instytucje.

Organizację i program nauczania na tych kursach ustalają osobne zarządzenia.

2. Praktyka pedagogiczna powinna obejmować przedmioty nauczania wchodzące w zakres kwalifikacyj, o które ubiega się kandydat; praktyka ta trwa co najmniej 2 lata z liczbą godzin zajęć tygodniowo nie mniejszą niż 6. O wyniku praktyki orzeka władza szkolna, której dana szkoła bezpośrednio podlega.

Do art. 6 lit. a, art. 8 pkt. 1 lit. a.

§ 5. Za świadectwo szkoły, równoważnej ze szkołą zawodową stopnia licealnego, uważane jest: a) świadectwo ukończenia szkoły zawodowej z kursem nauki trwającym nie krócej niż 2 lata, do której warunkiem przyjęcia jest ukończenie 6 klas ośmioletniego gimnazjum ogólnokształcącego lub posiadanie cenzusu równowartościowego, albo b) świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej z kursem nauki trwającym nie krócej niż 4 lata, do której warunkiem przyjęcia jest ukończenie co najmniej 7 oddziałów sześcio lub siedmioklasowej publicznej szkoły powszechnej lub posiadanie cenzusu równowartościowego.

Programy nauki tych szkół powinny obejmować dziedziny wiedzy, odpowiadające przedmiotom, których pragną nauczać osoby, ubiegające się o kwalifikacje.

Do art. 7 pkt. 2 lit. b, art. 8 pkt. 2 lit. b. art. 9 lit. b, art. 10 lit. b.

§ 6. Kursy specjalne, wprowadzające w zagadnienia szkolnictwa zawodowego, organizowane są przez władze szkolne lub upoważnione przez nie instytucje.

Kursy te będą tworzone odrębnie dla następujących działów szkolnictwa zawodowego: dla szkolnictwa przemysłowego, handlowego, rolniczego i gospodarstwa domowego.

Organizację i program nauczania na tych kursach ustalają osobne zarządzenia.

Do art. 12 pkt. 1 lit. a.

§ 7. Za świadectwo szkoły, równoważnej ze szkołą zawodową stopnia gimnazjalnego, uważane jest świadectwo ukończenia szkoły zawodowej z kursem nauki trwającym nie krócej niż 3 lata, do której warunkiem przyjęcia jest ukończenie co najmniej 4 oddziałów publicznej szkoły powszechnej, albo świadectwo wskazane pod lit. a lub b w § 5 niniejszego rozporządzenia.

Programy nauki tych szkół powinny obejmować praktyczną naukę odpowiedniego zawodu.

Do art. 12 pkt. 2 lit. a.

§ 8. Za świadectwo szkoły, równoważnej ze szkołą mistrzów i szkołą nadzorców, uważane jest świadectwo ukończenia szkoły mistrzów (majstrów) lub szkoły nadzorców dawnego typu.

Programy nauki tych szkół powinny obejmować praktyczną naukę odpowiedniego zawodu.

Do art. 13.

§ 9. 1. Do nauczania w charakterze nauczycieli w szkołach przysposobienia zawodowego, opartych o I szczebel programowy szkoły powszechnej, wymagane są kwalifikacje takie same jak dla szkół zawodowych niższych.

2. Do nauczania w charakterze nauczycieli w szkołach przysposobienia zawodowego, opartych o II i III szczebel programowy szkoły powszechnej, wymagane są kwalifikacje takie same jak dla szkół zawodowych stopnia licealnego i gimnazjalnego z tem, że do nauczania mogą być dopuszczone osoby, które uzyskały świadectwo ukończenia szkoły zawodowej stopnia co najmniej licealnego.

3. Do nauczania w charakterze nauczycieli w szkołach przysposobienia zawodowego, opartych o program gimnazjum lub liceum ogólnokształcącego lub zawodowego, wymagane są kwalifikacje takie same jak dla szkół zawodowych stopnia licealnego i gimnazjalnego.

4. Do nauczania w charakterze instruktora w szkołach przysposobienia zawodowego wymagane są kwalifikacje takie same jak dla instruktorów w szkołach zawodowych typu zasadniczego oraz dokształcających.

Do art. 19.

§ 10. 1. Kwalifikacje zawodowe nauczycielskie, uzyskane na podstawie art. 5, 7 i 9, są wystarczające dla wszystkich dotychczasowych szkół zawodowych odpowiednich działów.

2. Kwalifikacje zawodowe nauczycielskie, uzyskane na podstawie art. 6, 8 i 10, są wystarczające dla dotychczasowych szkół zawodowych odpowiednich działów, z wyjątkiem szkół, do których warunkiem przyjęcia jest ukończenie co najmniej 6 klas ośmioletniego gimnazjum ogólno-

kształcącego lub posiadanie cenzusu równowartościowego.

3. Kwalifikacje zawodowe instruktorskie, uzyskane na podstawie art. 12, są wystarczające dla wszystkich dotychczasowych szkół zawodowych odpowiednich działów.

Do art. 20.

§ 11. Nauczycielom i instruktorom, czynnym w dniu 26 października 1932 r., a nie posiadającym kwalifikacyj zawodowych, zezwala się na nauczanie do czasu wprowadzenia do szkół (kursów) zawodowych, w których są zatrudnieni, — zasad organizacji szkolnictwa, ustalonych w ustawie z dnia 11 marca 1932 r.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: **K. Chyliński.**

4.

(Przedruk z Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 z dnia 5. X. 1935 r. poz. 175).

ZARZADZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 30 września 1935 r. (Nr. BP-21716/35)

w sprawie ograniczenia czynności biurowo-administracyjnych w szkolnictwie ogólnokształcącem i zawodowem.

Opracowywane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządzenia, zmierzające do uregulowania wielu zagadnień życia szkolnego w związku z reformą szkolną spowodują niewątpliwie w przyszłości znaczne uproszczenia administracji szkolnej.

W dążeniu jednak do ograniczenia czynności biurowo-administracyjnych oraz podniesienia sprawności działania dyrektorów i kierowników szkół oraz nauczycieli w najbardziej istotnym dla nich zakresie pracy należy już teraz zastosować w tej dziedzinie konieczne uproszczenia.

W związku z tem zarządzam co następuje:

1) Kuratorja i Inspektoraty Szkolne ograniczą ilość okólników i zarządzeń do istotnej, niezbędnej potrzeby, bacząc, by nie wyznaczać zbyt krótkich terminów wykonania, nie gromadzić materjałów, które nie będą mogły być celowo wykorzystane, nie stawiać zadań zbyt skomplikowanych lub niedość jasno sformułowanych, jednem słowem, by nie obarczać podległych im władz i szkół nadmiarem lub zbędną pracą i nieproduktywną pisaniną.

2) Wszelkie ankiety, zbieranie materjałów statystycznych i innych, opracowywanie monografji i t. p., podejmowane z inicjatywy Kuratorjów oraz Inspektoratów Szkolnych, należy **ograniczyć do najistotniejszych i najważniejszych potrzeb szkolnictwa i oświaty.**

Analogiczne prace, przeprowadzane przez organizacje naukowe, kulturalne, społeczne i t. p. mogą być podejmowane przez szkoły tylko za zgodą władz szkolnych (Ministerstwa dla całego Państwa, Kuratorjum dla Okręgu).

Władze szkolne, udzielając zezwolenia, mogą — odpowiednio do sprawy — uzależniać udział szkół w danej akcji od dobrej woli nauczycieli.

3) Nie należy — poza zupełnie wyjątkowemi wypadkami — wymagać od Inspektorów Szkolnych, dyrektorów i kierowników szkół nadsyłania rocznych planów pracy, planów wizytacyjnych, planów pracy wychowawczej, dydaktycznej i t. p. Wgląd w te plany winien być dokonywany na miejscu w szkole (w Inspektoracie).

4) Sprawozdania ogólne, nadsyłane obowiązkowo przez Inspektoraty Szkolne, dyrekcje i kierownictwa szkół władzom bezpośrednio przełożonym, ogranicza się do jednego, możliwie zwięzłego i krótkiego sprawozdania rocznego. Wszelkich perjodycznych sprawozdań za okres krótszy, niż rok szkolny, należy poza zupełnie wyjątkowemi wypadkami — poniechać.

Sprawozdanie roczne Inspektora Szkolnego winno — obok przedstawienia stanu szkolnictwa i poziomu szkół w obwodzie — objąć przedewszystkiem zmiany, jakie zaszły w porównaniu z ubiegłym rokiem szkolnym na terenie obwodu w zakresie liczby szkół, ich organizacji i w zakresie wykonania planu z roku sprawozdawczego, wreszcie inne zagadnienia i sprawy szczególnie ważne dla szkolnictwa w danym obwodzie.

Roczne sprawozdanie dyrektora lub kierownika szkoły winno być krótkie i zwięzłe i zawierać tylko dane, dotyczące realizacji rocznego planu dydaktycznego i wychowawczego oraz inne ważne momenty, mające istotne znaczenie dla szkoły. W końcowej części winno sprawozdanie zawierać zasadnicze wytyczne planu pracy na rok następny — w oparciu o stan faktyczny szkoły ujęty w sprawozdaniu.

W związku z powyższem znosi się stosowane gdzieniegdzie oddzielne okresowe i roczne sprawozdania szkół ze stanu wychowania fizycznego, opieki lekarskiej i dentystycznej, oświaty pozaszkolnej, dożywiania dzieci, świat sadzenia drzewek ,lasu, dni oszczędności, bibljoteczne i t. p.

Krótkie i rzeczowe wiadomości, dotyczące powyższych spraw, zależnie od potrzeb, winny się znaleźć w sprawozdaniu rocznem.

5) Sprawozdania z przebiegu konferencyj rejonowych (ognisk) należy ograniczyć do

zwięzłego i krótkiego przedstawienia wyników, uchwalonych tez i wniosków.

6) Poza podziałem materjału nauczania, umieszczonym w „Dzienniku lekcyjnym“ oraz poza planem wychowawczym, umieszczonym w księdze protokółów Rady Pedagogicznej, nie należy wymagać pisania żadnych innych (np. dziennych, tygodniowych i t. p.) planów wychowawczych i rozkładów materjału nauczania. W związku z tem nie należy żądać przesyłania odpisów podziału materjału nauczania i planu wychowawczego do wiadomości lub zatwierdzenia Inspektoratu Szkolnego — gdy chodzi o szkolnictwo powszechne, a Kuratorjum — gdy chodzi o szkolnictwo średnie. Nie należy również żądać sporządzania zbyt szczegółowych i formalistycznie potraktowanych tak zw. „arkuszy korelacyjnych“, kalendarzy uroczystości szkolnych, terminarzy wycieczek i t. p., ograniczyć je natomiast należy wyłącznie do niezbędnych i prostych w ujęciu zapisów.

7) Nie należy żądać od nauczycieli stałych lub niestałych pisania konspektów (planów) lekcyj, z wyjątkiem odbywających praktykę przedegzaminową kandydatów na nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, oraz — w szkolnictwie powszechnem — z wyjątkiem nauczycieli, mających składać egzamin praktyczny.

W związku z § 10 zarządzenia z 14 grudnia 1928 r. Nr. I-7702/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929 Nr. 1, poz. 3) nie należy wymagać od nauczycieli szkół powszechnych przy egzaminach praktycznych konspektów **wszystkich lekcyj** w ciągu całego roku szkolnego. Ilość wymaganych konspektów należy ograniczyć do kilkunastu.

8) Należy ograniczyć ilość, rodzaj i czas trwania wszelkich konferencyj, posiedzeń Rad Pedagogicznych, komisyj, zjazdów inspektorskich, dyrektorskich, nauczycielskich, zespołów nauczycielskich i t. p., **przyczem decydować winna ich celowość i skuteczność oraz istotna potrzeba życia szkolnego.**

Te same względy winny również rozstrzygać o sporządzaniu i rozmiarach protokółów posiedzeń Rad Pedagogicznych (z istotnemi tylko dla przebiegu obrad momentami), różnych sprawozdań, wykazów i t. p., które należy ograniczyć w rozmiarach i ilości do niezbędnych potrzeb szkolnych.

9) Osobne protokóły komisyj klasowych, przedmiotowych i t. p. — jeżeli prowadzi się je w szkole — winny być podawane jako załączniki do protokółów Rad Pedagogicznych, tak, by te same materjały nie były przedmiotem podwójnych protokółów.

10) Do czasu wprowadzenia nowych blankietów świadectw szkolnych należy wykazywać na nich ilość opuszczonych dni a nie godzin.

11) Nie należy, poza rejestrem i zestawieniami, zawartemi w dzienniku lekcyjnym, żądać prowadzenia dodatkowych wykazów frekwencji i oddzielnego prowadzenia księgi zwolnień i usprawiedliwień uczniów.

12) Znosi się obowiązek przesyłania Inspektorowi Szkolnemu przez kierownika szkoły kopij z księgi sanitarnej szkoły (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1918 Nr. 7, poz. 18).

13) W kronice szkolnej szkół powszechnych należy notować krótko i treściwie tylko najważniejsze wiadomości, dotyczące organizacji i życia szkoły, pomieszczenia i majątku szkolnego oraz wypadki z życia miejscowości, o ile miały poważniejszy wpływ na stosunki szkolne lub szczególne znaczenie dla szkoły.

14) Nie należy zgłaszać do Ubezpieczalni nauczycieli kontraktowych szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej przez Dyrekcję (Kierownictwo) szkoły, czyni to bowiem Kuratorjum przy otwarciu uposażenia.

W związku z powyższem proszę Panów Kuratorów o wydanie dalszych zarządzeń zmierzających do ograniczenia czynności biurowo-kancelaryjnych w szkołach. Odnosi się to również do spraw nieobjętych niniejszem zarządzeniem, a wynikających z poleceń Kuratorjum (Inspektoratu Szkolnego) i stosowanych na terenie okręgu szkolnego (obwodu) zbędnych czy skomplikowanych w formie sposobów wykonania (np. nadsyłanie prywatnych adresów nauczycieli do Kuratorjum i Inspektoratu, zgłoszeń do służby w terminie powakacyjnym, sprawozdań z zebrań rodzicielskich, miesięcznych sprawozdań ze stanu frekwencji, sprawozdań z zakończenia roku szkolnego, sprawozdań o absolwentach szkół, przygotowywania dla Dozorów Szkolnych szczegółowych planów, projektowanych do wynajęcia izb dla potrzeb szkoły i t. p.).

W dążeniu do osiągnięcia najlepszych wyników w pierwszym etapie pracy nad uproszczeniem czynności biurowo-administracyjnych należy poddać to zagadnienie dalszej bacznej obserwacji i odnośne spostrzeżenia oraz wnioski przesyłać do Ministerstwa.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **W. Jędrzejewicz.**

WOJEWODA ŚLASKI.
Nr. O. P. I-1/4. Katowice, dnia 31. XII. 1935 r.

W sprawie ograniczenia czynności biurowo-administracyjnych w szkolnictwie ogólnokształcącem i zawodowem.

Powyższe zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaję do wiadomości i stosowania.

Równocześnie w związku z niem zarządzam co następuje:

I. Znoszę moc obowiązującą następujących zarządzeń:

1) okólnika Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego Nr. I-129 z dn. 19. IX. 1928 r. Nr. O. P. I-26288 w sprawie przedkładania sprawozdań z pracowni przyrodniczych,

2) zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dnia 13. X. 1931 r. Nr. O. P. II-1920 w sprawie przedkładania sprawozdań z konferencyj rejonowych,

3) zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dnia 1. II. 1934 r. Nr. O. P. III-15/1 w sprawie statystyki ruchu służbowego,

4) zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego z dnia 18. IV. 1930 r. Nr. O. P. V-625 w sprawie przedkładania kart osobowych młodzieży szkolnej.

Sprawy objęte zarządzeniami w punktach 1—3 winny być uwzględnione w sposób syntetyczny w rocznem ogólnem sprawozdaniu Inspektorów Szkolnych.

II. Zmieniam postanowienia Okólnika Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego Nr. 20 z dnia 1. XII. 1933 r. Nr. O. P. III-180/6 zawierającego terminarz dydaktyczno-wychowawczej i administracyjnej pracy dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w następującym kierunku:

Sierpień:

W punkcie 1 dot. plenarnej konferencji wstępnej, skreśla się słowa: „poczem sprawozdanie do Wydziału Oświecenia Publicznego w ciągu dni 8 (pkt. 1); w pkt. 6-tym dodatkowe wnioski o udzielenie zezwolenia na nauczanie, zmienia się termin przedkładania sprawozdania do 15. sierpnia.

Punkt 7 „definitywny rozdział czynności“ zmienia się w tym kierunku, że sprawozdanie z tego rozdziału czynności należy przedkładać w 3 egzemplarzach do dnia 20. września.

Wrzesień:

Punkt 1 dot. statystyki uczniów i grona nauczycielskiego zmienia się w tym kierunku, że statystyka ta winna być opracowana na przepisowych formularzach od dnia 10. października.

Skreśla się punkt 2 „Lekcje pokazowe“. Lekcjami temi winny się zająć ogniska metodyczne. W związku z powyższem, przedmiotem konferencji określonej w pkt. 3 pozostają jedynie sprawy zwolnień od taksy administracyjnej.

Skreśla się pkt. 5 „Zgłoszenie sił kontraktowych do Kasy Chorych“ i pkt. 6. „Przedokresowa konferencja wywiadowcza“.

Październik:

Znosi się punkty 1—3 dot. przeglądu prac i zadań piśmiennych uczniów przez dyrektora, konferencyj okresowych i konferencyj Komisyj Przedmiotowych, dalej punkt 5 „Rejonowe konferencje wychowawcze“, a to w związku ze zmianą organizacji roku szkolnego.

W punkcie 4 zmienia się termin konferencji wywiadowczej do 15 października.

Listopad:

Skreśla się punkty 3, 4 i 5.

Zmienia się punkt 6 w tym kierunku, że konferencje wywiadowcze dla rodziców należy urządzić po 15. listopada.

Grudzień:

Zmienia się punkt 1 w tym kierunku, że okresową konferencję Komisyj klasowych należy urządzać przed 15. XII. Znosi się obowiązek nadsyłania sprawozdań do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego.

Styczeń:

Skreśla się punkt 2.

Punkty 3 i 4 łączy się tak, że konferencje wymienione w tych pktach można odbywać łącznie. Skreśla się punkty 5 i 6.

Luty:

Znosi się pkt. 2. Punkt 3 otrzymuje następujące brzmienie: Plenarna konferencja Rady Pedagogicznej dla dokonania zwolnień uczniów od taksy administracyjnej.

Marzec:

W pkt. 4 zmienia się słowa: „przed dniem 31. III.“ na „na tydzień przed końcem okresu“. Znosi się obowiązek nadsyłania sprawozdań.

Kwiecień:

Znosi się pkt. 4, a sprawa zgłaszania uczniów do egzaminu wstępnego zostanie uregulowana osobnem zarządzeniem.

Znosi się punkt 5.

Maj:

Znosi się punkt 6.

Czerwiec:

Znosi się punkt 6 z tem, że sprawa objęta tym punktem winna być wyjaśniona w ogólnem sprawozdaniu rocznem.

Znosi się punkt 9 z podobnemi zastrzeżeniami jak wyżej.

Lipiec:

Znosi się punkt 3. Nadto w ustępie zatytułowanym „w miarę potrzeby“ znosi się pkt. 5.

Z uwzględnieniem powyższych zmian zostanie wydany w najbliższym czasie nowy terminarz czynności.

Nadto wyjaśniam, że zgodnie z postanowieniami cytowanego wyżej zarządzenia Ministra

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30. IX. 1935 r. zniesiony zostaje obowiązek przedkładania sprawozdań:

a) w zakresie pracy lekarzy szkolnych, przewidzianych Instrukcją dla lekarzy w zakładach naukowych średnich męskich i żeńskich z dnia 20 lipca 1918 r. (Dz. U. Min. W. R. i O. P. z r. 1918, Nr. 6, poz. 26), oraz Instrukcją dla lekarzy szkolnych szkół powszechnych z opieką lekarską nie stałą z dnia 11. listopada 1924 r. Nr. 15105/I (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 34 ex 1925 r.).

b) w zakresie pracy dentystów szkolnych, przewidzianych Instrukcją dla dentystów szkolnych, opracowaną przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8. X. 1919 r. (Nr. 35210/Dep. 7181) — Biuletyn Ministerstwa Zdrowia Publicznego Nr. 1 ex 1920).

c) w zakresie wychowania fizycznego w szkołach, przewidzianych okólnikiem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18. stycznia 1929 r. (Nr. I. WF-384/29), w sprawie zaopatrzenia się w księgę sprawozdań rocznych ze stanu wychowania fizycznego (Dz. Urz. Wydziału Oświecenia Publicznego Nr. 2, poz. 18).

Nadmieniam, że celem odciążenia Inspektoratów Szkolnych i Dyrekcyj względnie Kierownictw szkół w zakresie spraw Ligi Obrony Powietrznej Państwa oraz Ligi Morskiej i Kolonjalnej wydane zostanie w najbliższym czasie, na zasadach cytowanego zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego osobne zarządzenie.

Wojewoda Śląski
w z.:
(—) **Dr. Saloni**
Wicewojewoda.

5.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa.

OKÓLNIK Nr. 80

z dnia 11 września 1935 r. (IIS-5177/35)

w sprawie organizacji audycyj muzycznych na rok szkolny 1935/36 w państwowych gimnazjach ogólnokształcących.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości następującą instrukcję organizacyjną oraz wskazówki programowe na rok szkolny 1935/36, któremi należy się kierować przy realizacji audycyj muzycznych, nakazanych przez program nauki śpiewu i muzyki w państwowych gimnazjach ogólnokształcących:

1) Celem audycyj muzycznych dla młodzieży gimnazjalnej jest przedewszystkiem rozbudzenie estetycznej wrażliwości na przeżycia muzyczne, przyzwyczajenie do obcowania z muzyką i wyrobienie potrzeby jej słuchania.

2) Audycja winna się składać z części muzycznej (około 30 minut), oraz objaśnień, (trwających łącznie nie więcej niż 15 minut), wygłaszanych na początku audycji, oraz przed grupami utworów, lub utworami charakterystycznemi. Audycje należą do obowiązkowych zajęć szkolnych, pożądanem byłoby więc, aby się odbywały w czasie godzin lekcyjnych, lub bezpośrednio po ich ukończeniu.

3) W ciągu roku szkolnego winno się odbyć przynajmniej 8 audycyj, których tematy podano niżej.

4) Najbardziej celową formą audycji jest ta, w której zachodzi bezpośredni kontakt muzyka — wykonawcy ze słuchaczem. Zatem, o ile tylko warunki na to pozwolą, należy organizować przedewszystkiem audycje muzyki żywej, przyczem wykonawcami audycyj winni być artyści muzycy, bądź też wybitniejsze siły z pośród miłośników muzyki, względnie — dostatecznie przygotowani muzycznie uczniowie i zespoły uczniowskie. Pewną pomoc mogą okazać miejscowe stowarzyszenia muzyczne.

5) Muzyka mechaniczna może mieć zastosowanie w wyjątkowych wypadkach i tylko wtedy, kiedy strona techniczna aparatu zapewnia wykonanie, odpowiadające wymaganiom artystycznej produkcji. Pierwszeństwo przed audycjami z płyt winny mieć audycje radjowe, transmitowane przedewszystkiem dla tych szkół, dla których zorganizowanie audycyj z bezpośrednim udziałem wykonawców jest niemożliwe. Muzyka z płyt może znaleźć zastosowanie przy demonstrowaniu uczniom utworów, których nie można im przedstawić w innem wykonaniu. Należy mieć na uwadze, że muzyka mechaniczna (z płyt i radjowa) nie sprzyja nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z młodzieżą i nie stwarza atmosfery koncertu, do której uczniów należy przyzwyczajać.

6) Specjalną uwagę należy poświęcić pogadankom, służącym dla objaśnienia programu i utworów. Objaśniający powinien zdać sobie sprawę, że pogadanki te nie mają celów wyłącznie dydaktycznych, lecz mają pobudzić estetyczną wrażliwość ucznia, zbliżyć go do treści wykonywanych utworów i wytworzyć jak najżywsze zainteresowanie muzyką. Wiadomości o kompozytorach, formach muzycznych i t. p. nie powinny być podawane drobiazgowo a całość objaśnień nie powinna mieć charakteru lekcji szkolnej.

15 minut przeznaczonych na pogadankę winny być podzielone pomiędzy krótki wstęp, objaśniający ogólny charakter audycji, oraz zapowiadanie i objaśnienie poszczególnych utworów lub grup utworów. Po wyczerpaniu programu audycji wskazanem jest ustalenie utworu,

który najbardziej się słuchaczom podobał. Utwór ten należałoby powtórzyć, o ile tylko czas trwania audycji na to pozwoli. Tego rodzaju umożliwienie wyboru utworu wyrabia pewien krytycyzm u słuchaczów, a także daje organizatorom audycyj zasób doświadczeń, z których można skorzystać przy układaniu programów następnych audycyj.

Tematy audycyj muzycznych dla gimnazjum na rok szkolny 1935/36.

I. Moniuszko.
II. Tańce polskie.
III. Pieśń artystyczna.
IV. Muzyka taneczna (stylizowana — polska i obca).
V. Muzyka religijna.
VI. Muzyka programowa.
VII. Polska muzyka ludowa (z uwzględnieniem własnego regjonu).
VIII. Chopin.
IX. Audycja o programie dowolnym, o charakterze koncertowym.

Jako przykłady orjentacyjne nie obowiązujące w szczegółach załącza się przy niniejszem typowe programy audycyj w dwóch warjantach — bez orkiestry i z orkiestrą, oraz wskazówki dotyczące objaśnień.

Typy programów audycyj.

I. — bez orkiestry.

Moniuszko:

1) Arja z op. „Halka“ — „Gdyby rannym słonkiem“ — sopran.

2) Polonez z op. „Hrabina“ — wiolonczela, lub skrzypce.

3) Arja z op. „Straszny Dwór“ (z kurantem) — tenor.

4) Moniuszko — Melcer — „Dumka“ — skrzypce.

5) Pieśni: a) „Morel“, b) Krakowiak — „Niech się panie.......“.

6) a) „Przylecieli sokołowie“, b) „Postój piękna gołąbeczko“ — chór capella.

I. — z orkiestrą.

1) Mazur z op. „Straszny Dwór“ — orkiestra.

2) Pieśni: a) „Znasz li ten kraj“, b) Krakowiak „Niech się panie.......“ — sopran.

3) Polonez z op. „Hrabina“ — wiolonczela z orkiestrą.

4) Arja z op. „Halka“ — „Gdyby rannym słonkiem“ — sopran z orkiestrą.

5) Tańce góralskie z op. „Halka“ — orkiestra.

Słowo objaśniające: Krótki życiorys Moniuszki. Moniuszko jako pieśniarz i twórca opery narodowej. Znaczenie muzyki Moniuszki w okresie niewoli. Jako fragment — znaczenie ideowe wstępu do aktu III — poloneza z op. „Hrabina“.

II. — bez orkiestry. Tańce polskie.

1) Chopin:
   a) Polonez A-dur.
   b) Mazurek D-dur op. 33 Nr. 2 — fortepian.
2) a) Z. Noskowski — Polonez elegijny.
   b) E. Młynarski — „Mazur G-dur“ — skrzypce.
3) a) Z. Noskowski — Krakowiak „Skowroneczek śpiewa“.
   b) Chopin — „Hulanka“ — mazurek śpiew.
4) a) H. Wieniawski — Kujawiak.
   b) R. Statkowski — Oberek — skrzypce.

II. — z orkiestrą.

1) Moniuszko — Mazur z op. „Halka“.
2) a) H. Wieniawski — Kujawiak.
   b) Zarzycki — Mazur.
   c) Statkowski — Oberek.
3) a) Z. Noskowski — Krakowiak „Skowroneczek“.
   b) Chopin — „Hulanka“ — sopran.
4) a) L. Różycki — Krakowiak z bal. „Pan Twardowski“.
   b) Moniuszko — polonez z op. „Halka“ — orkiestra.

Słowo objaśniające: Charakterystyczne cechy rytmiki poszczególnych form tanecznych w wykonywanych utworach. Objaśnienie stylizacji prostych form polskiego tańca ludowego i dworskiego w utworach kompozytorów z ewent. zacytowaniem odpowiednich motywów rytmicznych i melodyjnych tańców ludowych, użytych w kompozycjach.

III. — bez orkiestry. Pieśń artystyczna.

1) a) Schubert — „Młynarz“.
   b) Schumann — „Dwaj grenadjerzy“.
   c) Moniuszko — „Stary kapral“ — bas.
2) a) Paderewski — „Melodja“.
   b) Czajkowski — „Canzonetta“ z koncertu skrzypcowego — skrzypce.
3) a) Chopin — Preludjum e-moll.
   b) Mendelssohn — „Pieśń bez słów“ — fortepian.
4) a) Karłowicz — „Skąd pierwsze gwiazdy“.
   b) Różycki — „Jasna Lednica“.
   c) Paderewski — „Dudziarz“.
   d) Niewiadomski — „Otwórz Janku“ — sopran.

Słowo objaśniające: Rodzaje pieśni (zwrotkowa i deklamacyjna). Wpływ pieśni ludowej na pieśń artystyczną w okresie romantyzmu. Forma pieśni w kompozycjach instrumentalnych.

IV — bez orkiestry. Muzyka taneczna (stylizowana polska i obca).

1) a) Gluck — Gawot A-dur,
   b) Mozart — Menuet D-dur,— skrzypce.
2) Chopin
   a) Walc e-moll,
   b) Mazurek — a-moll op. 7 Nr. 2 — fortepian.

3) a) Chopin — Polonez z sonaty wiolonczelowej,
b) Moszkowski — „Gitara“ — wiolonczela.

4) a) Dvorak — Taniec słowiański h-moll,
b) Brahms — Taniec węgierski g-moll — skrzypce.

IV — z orkiestrą.

1) Lully, Ramau, lub Bach J. S. — 2 tańce z jednej ze suit, kontrastujące w tempie np. Allemanda i Cuurant, Sarabanda i Gigue i t. p. — orkiestra.

2) Chopin
a) Tarantella,
b) Mazurek a-moll op. 7 Nr. 2 — fortepian.

3) a) Dvorak — Taniec słowiański h-moll,
b) Brahms — Taniec węgierski g-moll, — skrzypce.

4) Liszt — Polonez — orkiestra.

Słowo objaśniające: Charakterystyczne cechy rytmiki poszczególnych form tanecznych w wykonywanych utworach, oraz zestawienie tych cech z podaniem zasadniczych motywów rytmicznych. Zwrócenie uwagi na formę poloneza, używaną dla stylizacji przez kompozytorów obcych.

V — bez orkiestry. Muzyka religijna.

1) a) Gomółka — Psalm.
b) Wacław z Szamotuł „Już się zmierzcha“ — chór.

2) Gorczycki — „Illuxit sol“ — sola chór, zespół smyczkowy.

3) Moniuszko — Dwie pieśni kościelne (sopran lub tenor).

Słowo objaśniające: W krótkości — omówienie utworów z zaznaczeniem pokrewieństwa polskiej muzyki kościelnej z muzyką włoską i niemiecką. Tradycje kompozytorskie organistów polskich.

VI — bez orkiestry. Muzyka programowa.

1) a) Daguin — Kukułka,
b) Rameau — Kura,
c) Schumann — „Warum“ — fortepian.

2) a) Schubert — „Król Olch“,
b) „Pstrąg“,
c) Moniuszko — „Prząśniczka“ — sopran.

3) a) Saint — Saëns — „Łabędź“,
b) Rimski — Korsaków — „Trzmiel“,
c) H. Wieniawski — Legenda — skrzypce.

VI — z orkiestrą.

1) Moniuszko — „Bajka“ — orkiestra.

2) Schubert
a) „Król Olch“,
b) „Pstrąg“ — śpiew.

3) a) Bethoven — II lub III część symfonii VI (Pastoralnej),
b) Saint-Saëns — „Karnawał zwierząt“ — orkiestra.

Słowo objaśniające: Istota muzyki programowej i absolutnej (czystej). Omówienie utworów z uwzględnieniem ich programu.

VII— bez orkiestry. Polska muzyka ludowa.

W audycji tej należy uwzględnić muzykę własnego lub najbliższego regionu, wykonywując charakterystyczne pieśni ludowe w ich oryginalnem brzmieniu, oraz w miarę możności — uwzględnić regjonalną muzykę instrumentalną, a w tem — typowe kapele wiejskie z ich oryginalnemi instrumentami, np. góralską — 3 skrzypiec i bas, wileńską — cymbały, instrument dęty drewniany i skrzypce, w Wielkopolsce — „dudy“ i t. p. Program tej audycji winien również zawierać artystyczne opracowania instrumentalne i wokalne pieśni i tańców ludowych. Znaleźć się tu mogą opracowania pieśni Pankiewicza, Niewiadomskiego, Szopskiego i innych oraz instrumentalne utwory, jak np „Album Tatrzański“ na fortepian Paderewskiego, „Suita huculska“ na skrzypce I. Maklakiewicza, „Pieśń Litewska“ na skrzypce T. Szeligowskiego i t. p.

Słowo objaśniające: Cechy charakterystyczne regjonalnej pieśni ludowej. Muzyka taneczna i pieśń. Pieśń obrzędowa, obyczajowa, pieśń pracy (żniwne, pasterskie, i t. p.), żołnierskie. Pieśń ludowa i pieśń artystyczna.

VIII. Chopin — bez orkiestry.

1) Mazurek.
2) Preludjum.
3) Walc.
4) Nokturn.
5) Etiuda.
6) Ballada lub Scherzo — dowolnie wybrane, a nadto:
7) Polonez As-dur, oraz 2 pieśni również dowolnie wybrane.

Słowo objaśniające: Krótki życiorys Chopina. Cechy jego twórczości. Związek z muzyką ludową. Nowe formy twórczości muzycznej w muzyce Chopina na podstawie wykonywanych utworów. Polska, objawiona w sztuce Chopina i ukazana światu kulturalnemu w okresie jej niewoli.

Wymienione wyżej wskazania winny być dostosowane do warunków miejscowych, w jakich znajdują się poszczególne szkoły. Dyrekcje szkół zatem powinny przed zorganizowaniem audycyj przeprowadzić odpowiednie przystosowania, w porozumieniu z kuratoryjnymi instruktorami śpiewu i muzyki, w tych zaś Okręgach szkolnych, które nie posiadają instruktorów — z instruktorem ministerjalnem.

Podsekretarz stanu:

(—) Prof. K. Chyliński.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. III-141/I/28.

6.

Katowice, dnia 23. grudnia 1935 r.

W sprawie dodatków służbowych dla kierowników szkół.

W związku z zarządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12. listopada 1935 r. (BP.-11003/35) w sprawie dodatków służbowych dla kierowników publicznych szkół powszechnych (Gazeta Urz. Wojew. Śl. — Dział Admin. Szk. Nr. 11 poz. 155) Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego, biorąc pod uwagę liczbę klas i nauczycieli w poszczególnych szkołach powszechnych w Województwie Śląskiem, podaje do wiadomości interesowanych kierowników szkół, iż — dla ustalenia wysokości dodatku służbowego dla kierownika szkoły — z ważnością od dnia 1. grudnia 1935 r., aż do czasu wprowadzenia w życie organizacji szkolnictwa powszechnego według zasad ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11. marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) uważa się:

A. Za szkoły III stopnia:

Miejscowość	Nr. szkoły
a) obwód szkolny bielski:	
Bielsko	1
"	2
"	3
"	4 (mn.)
"	5 (mn.)
Chybie	
Czechowice	1
"	2
"	3
"	4
"	5
Drogomyśl	
Dziedzice	
Jasienica	
Jaworze	1
Ligota	1
Mnich	
Strumień	
Zabrzeg	
Zarzecze	1
b) obwód szkolny chorzowski:	
Brzeziny Śl.	1
"	2
"	3
Brzozowice-Kamień	1
" "	2
" "	3
Chropaczów	1
"	2
"	3
"	4
Chorzów	1
"	2 (mn.)
"	3
"	4
"	5
"	6
"	7
"	8
Chorzów	9
"	10
"	11
"	12 (mn.)
"	13
"	14
"	15
"	17
"	18
"	19
"	20
"	21
"	22
"	23
"	24
"	25
"	26
"	27
"	28
"	29
"	30
"	31
"	32
Dąbrówka Wielka	1
" "	2
Godula	1
"	2
Hajduki	1
"	2
"	3 (mn.)
"	4
"	5
"	6
"	7
"	8
"	9
Lipiny Śl.	1
"	2
"	mniejsz.
"	3
"	4
"	5
Łagiewniki	1
"	2
"	3
"	4
Nowy Bytom	1
"	2
"	3
"	4
"	5
Orzegów	1
"	2
"	3
Piekary Śl.	1
"	2
"	mniejsz.
"	3
"	4
"	5
"	6
Ruda Śl.	1
"	2
"	3
"	4
"	5
"	6
"	8
Świętochłowice	1
"	2
"	3
"	4
"	6 (mn.)
"	7
"	8
c) obwód szkolny cieszyński.	
Brenna	1
Cieszyn	1
"	2
"	3
"	4
Goleszów	
Górki Wielkie	

Miejscowość	Nr. szkoły
Hażlach	
Istebna	
Kaczyce	
Koniaków	
Kończyce Wielkie	
Kończyce Małe	
Ochaby	
Pierściec	
Pogwizdów	
Pruchna	
Skoczów	1
"	2
Ustroń	1
"	2
Wisła	1
Zebrzydowice	1
"	2

d) **obwód szkolny katowicki:**

Miejscowość	Nr. szkoły
Bielszowice	1
"	2
"	3
"	4
Brzezinka	1
"	2
"	3
Brzęczkowice	1
"	2
Bykowina	
Bytków	
Dąbrówka Mała	1
" "	2
" "	3
Halemba	
Janów	1
"	2
Janów-Nikiszowiec	3
" "	4
Janów-Giszowiec	6
" "	7
Katowice	1
"	2
"	3
"	4
"	5
"	6
"	7
"	9 (mn.)
"	10 (mn.)
"	11 (mn.)
"	12
"	13
"	14
"	15
"	16
"	17 (mn.)
"	18
"	19
"	20
Katowice	21
"	22
"	23
"	24
"	25
"	26
"	27 (mn.)
"	28
"	30
"	31
Kochłowice	1
"	2
"	3
"	4
Kończyce	
Makoszowy	
Michałkowice	1
"	2
Mysłowice	1
"	2 (mn.)
"	3
"	4
"	5
"	6
"	7
Nowa-Wieś	1
"	2
"	3
"	4
Pawłów	1
"	2
Siemianowice	1
"	2
"	3
"	4
"	5
"	6
"	7
"	8
"	9 (mn.)
"	10
"	11
Szopienice	1
"	2
"	4
"	6
"	7
"	8
Wełnowiec	1
"	2
"	3

e) **obwód szkolny lubliniecki:**

Miejscowość	Nr. szkoły
Boronów	
Kalety	
Kochanowice	
Koszęcin	
Lisów	
Lubecko	
Lubliniec	1
"	2
Psary	
Woźniki	

f) **obwód szkolny pszczyński:**

Miejscowość	Nr. szkoły
Bieruń Nowy	
Bieruń Stary	
Bojszowy Górne	
Chełm	
Ćwiklice	
Czułów	
Dziećkowice	
Goczałkowice-Zdrój	
Gostyń	
Góra	
Imielin	
Jankowice	
Jaśkowice	
Kobiór	
Kolonja Boera	
Kostuchna	
Kosztowy	
Krasowy	
Lędziny	
Łaziska Dolne	
Łaziska Górne	
Łaziska Średnie	1
Łąka	
Mikołów	(żeńska)
Mikołów	(męska)
Mokre	
Murcki	
Ochojec	
Ornontowice	
Orzesze	1
Panewnik	
Pawłowice	
Piasek	
Pielgrzymowice	
Piotrowice	
Podlesie	
Pszczyna	1
Stara Wieś	
Studzionka	1
Tychy	1
Tychy	2
Wesoła	
Wisła Wielka	
Wyry	

g) **obwód szkolny rybnicki:**

Miejscowość	Nr. szkoły
Bełk	
Boguszowice	
Brzezie n/O.	
Bujaków	
Chwałowice	
Czernica	

Miejscowość	Nr. szkoły	Miejscowość	Nr. szkoły	Miejscowość	Nr. szkoły
Czerwionka	1	Olza		Turza	
"	2	Orzepowice		Wielopole	
Czuchów		Paniówki		Wilchwy	
Czyżowice		Piece		Wodzisław	
Dębieńsko W.		Połomia		Zamysłów	
Dębieńsko Stare		Popielów	1	Zawada	
Gaszowice		Popielów	2	Żory	1
Gierałtowice		Przyszowice		**h) obwód szkolny tarnogórski:**	
Gołkowice	1	Pszów	1	Bobrowniki	
Gorzyce		"	2	Czarna Huta	
Gorzyczki		Radlin	1	Kozłowa Góra	
Gotartowice		"	2	Lasowice	
Jankowice		"	3	Miasteczko	
Jastrzębie Górne		"	4	Nakło	
" Dolne		"	5	Orzech	
Jedłownik		"	6	Piaseczna	
Jejkowice		Rogów		Radzionków	1
Kamień		Rówień		"	2
Knurów	1	Rybnik	1	"	3
Knurów	2	"	2	"	4
Krzyżkowice		"	3	"	5
Książenice		"	4	Repty Nowe	
Leszczyny		"	5	Rybna	
Lubomja		Rydułtowy	1	Sucha Góra	
Łyski		"	2	Świerklaniec	1
Marklowice Dolne	1	"	3	Tarnowice Stare	
Moszczenica		Skrzyszów		Tarnowskie Góry	1
Mszana	1	Syrynia		" "	2
Niedobczyce	1	Świerklany Dolne		" "	3 (mn.)
Niedobczyce	2	Świerklany Górne		" "	4
Niewiadom		Szczygłowice		" "	5

B. Za szkoły II stopnia:

Miejscowość	Nr. szkoły	Miejscowość	Nr. szkoły	Miejscowość	Nr. szkoły
a) obwód szkolny bielski:		Nowy Bytom	mniejsz.	**d) obwód szkolny katowicki:**	
Aleksandrowice	mniejsz.	Piekary Śl.	mniejsz.	Bangów	
Aleksandrowice		Ruda Śl.	7 (mn.)	Janów Nik.	5 (mn.)
Iłownica		**c) obwód szkolny cieszyński:**		Katowice	29
Bielsko Stare	mniejsz.	Bładnice Dolne		Kłodnica	
Bronów		Cieszyn	mniejsz.	Nowa Wieś	mniejsz.
Bystra Śl.		Cisownica		Przełajka	
Kamienica	mniejsz.	Dębowiec		Szopienice	mniejsz.
Kamienica		Dzięgielów		**e) obwód szkolny lubliniecki:**	
Komorowice		Jaworzynka		Glinica	
Mazańcowice		Lipowiec		Kalina	
Międzyrzecze Górne		Marklowice Górne		Kamienica	
" "	mniejsz.	Międzyświecie		Kochcice	
Rudzica		Pastwiska		Kośmidry	
Zabłocie		Pogórze		Ligota Woźnicka	
Mikuszowice		Puńców		Lisowice	
b) obwód szkolny chorzowski:		Ustroń	3	Lubsza	
Chropaczów	mniejsz.	Wisła	3	Pawonków	
Łagiewniki	mniejsz.	Wisła	4	Strzebiń	
		Zamarski			

f) obwód szkolny pszczyński:

Miejscowość	Nr. szkoły
Bojszowy Nowe	
Borowa Wieś	
Borynia	
Bzie Górne	1
Cielmice	
Czarków	
Frydek	
Gardawice	
Goławiec	
Jaroszowice	
Kamionka	
Kobielice	1
Kopciowice	
Kryry	
Krzyżowice	1
Miedźna	
Panlowy	
Paprocany	
Pszczyna	2
Rudołtowice	
Śmiłowice	
Stara Kuźnia	1
„ „	2
Studzienice	
Suszec	1
Szeroka	
Świerczyniec	
Urbanowice	
Warszowice	1
Wartogłowiec	
Wisła Mała	
Wola	
Woszczyce	
Zawada	
Zarzecze	
Zawiść	
Zgoń	
Żwaków	

g) obwód szkolny rybnicki:

Miejscowość	Nr. szkoły
Adamowice	
Baranowice	
Bełsznica	
Chudów	
Chwałęcice	
Godów	
Golejów	1
Kleszczów	
Kłokocin	
Kobyla	
Kokoszyce	
Kornowac	
Krostoszowice	
Łaziska	
Marklowice Dolne	2
Mszana	2
Nieboczowy	
Ochojec	
Palowice	
Pogrzebień	
Przegędza	
Pstrążna	
Raszczyce	
Rogoźna	
Rój	
Ruptawa	1
Rybnik	6 (mn.)
Stanowice	
Szczejkowice	
Wilcza Górna	
Wilcza Dolna	
Zebrzydowice	
Zwonowice	

h) obwód szkolny tarnogórski:

Miejscowość	Nr. szkoły
Boruszowiec	
Pniowiec	
Radzionków	mniejsz.
Świeklaniec	2
Żyglin	

C. Za szkoły I stopnia:

a) obwód szkolny bielski:

Miejscowość	Nr. szkoły
Bąków	
Bielowicko	
Bielsko Stare	
Grodziec	
Jaworze	3
Landek	
Ligota	2
Łazy	
Roztropice	
Świętoszówka	
Wapienica	
Wapienica	mniejsz.
Zarzecze	2

b) obwód szkolny chorzowski

Miejscowość	Nr. szkoły
Brzeziny Śl.	mniejsz.
Brzozowice-Kamień	mniejsz.
Godula	mniejsz.
Orzegów	mniejsz.
Świętochłowice	5
Świętochłowice	5 (mn.)

c) obwód szkolny cieszyński:

Miejscowość	Nr. szkoły
Bażanowice	
Brenna	2
Brenna	3
Godziszów	
Iskrzyczyn	
Istebna-Zaolzie	
Jaworzynka-Zapasieki	
Kiczyce	
Kisielów	
Kostkowice	
Kozakowice Dolne	
Krasna	
Leszna Górna	
Mnisztwo	
Ogrodzona	
Rudnik	
Simoradz	
Ustroń	4
Wisła	2
Wisła	5
Wiślica	

d) obwód szkolny katowicki:

Miejscowość	Nr. szkoły
Bielszowice	mniejsz.
Dąbrówka Mała	mniejsz.
Janów-Giszowiec	8
Janów-Giszowiec	8 (mn.)
Katowice	18 (mn.)
Kończyce	mniejsz.
Makoszowy	mniejsz.
Michałkowice	mniejsz.
Nowa-Wieś	ew.-pol.
Szopienice	3
„	5
„	mn. przy szk. 5
Wełnowiec	mniejsz.

e) obwód szkolny lubliniecki:

Miejscowość	Nr. szkoły
Bagno	
Braszczok	
Brusiek	
Cieszowa	
Dąbrowa	
Droniowice	
Drutarnia	
Dyrdy	
Grojec	
Hadra	
Jawornica	
Kamieńskie Młyny	
Kokotek	

Miejscowość	Nr. szkoły	Miejscowość	Nr. szkoły	miejscowość	Nr. szkoły
Kuczów		Krzyżowice	2	Gogołowa	
Lubliniec	mniejsz.	Ławki		Golejów	2
Łagiewniki Wielkie		Łaziska Średnie	2	Gołkowice	2
Łazy		Międzyrzecze		„	3
Olszyna		Mizerów		Ligota Tworkowska	
Pawełki		Mościska		Łańce	
Piasek		Orzesze	2	Marklowice Górne	
Rusinowice		Pasieczka		Odra	
Sadów		Poręba		Osiny	
Solarnia		Pszczyna	ew. przy szk. 1	Przyszowice	mniejsz.
Wierzbie				Ruptawa	2
Zielona		Radostowice		„	3
f) obwód szkolny pszczyński:		Rudziczka		Rzuchów	
Bijasowice		Ściernie		Skrzeczkowice	
Brzeźce		Smardzowice		Sumina	
Bzie Górne	2	Studzionka	2	Wodzisław	mniejsz.
Bzie Zameckie		Suszec	2	Żory	mniejsz.
Czarnuchowice		Warszowice	2	„	2
Gać		Wilkowyje		Żytna	
Gołasowice	1	Zazdrość		**h) obwód szkolny tarnogórski:**	
„	2	**g) obwód szkolny rybnicki:**		Bibiela	
Górki		Bluszczów		Brynica	
Grzawa		Bogunice		Mikołeska	
Hołdunów		Buków		Opatowice	
Jedlina		Cisówka		Repty Stare	
Kobielice	2				

7.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I. 1/38/1. Katowice, dnia 30. XII. 1935.

O korzystaniu z ulg kolejowych przez prywatne szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia nauczycieli.

Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18. XII. 1935 r. Nr. I. Praw. 2540/301/35, Urząd Wojewódzki Śląski podaje do wiadomości, że prywatne szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia nauczycieli mogą korzystać z ulg taryfowych na kolejach jedynie w tym wypadku, jeżeli posiadają prawa szkół państwowych, nadane na podstawie rozp. z dnia 1 maja 1929 r. (Dz. Urz. Nr. 6, poz. 75). Zrównanie w zakresie ulg kolejowych ze szkołami państwowemi lub publicznemi, o czem wspomina się w pkt. III a. (ostatnia część zdania) okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Ośw. Publicznego Nr. 77 nie dotyczy szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

8.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I. 50/91. Katowice, dnia 3. I. 1936 r.

O badaniach spraw narodowościowych na terenie Rzeczypospolitej.

Pan Prezes Rady Ministrów powierzył z dniem 5 grudnia 1935 r. Dyrektorowi Instytutu Badań Spraw Narodowościowych **Mgr. Stanisławowi Józefowi Paprockiemu** obowiązki urzędnika do zleceń w Prezydjum Rady Ministrów, polecając mu przeprowadzenie badań spraw narodowościowych na całym terenie Rzeczypospolitej.

Podając powyższe do wiadomości Urząd Wojewódzki wzywa Dyrekcje i Kierownictwa szkół oraz Inspektoraty Szkolne do ułatwienia p. Paprockiemu prac w tym zakresie.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

9.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. II-105/L-6. Katowice, dnia 19. XII. 1935 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na stanowisko **kierownika** 5-klasowej publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w **Radlinie** w powiecie rybnickim.

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową do Urzędu Wojewódzkiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie 8-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Wojew. Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

10.

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego nadał prawa publiczności na rok szkolny 1935/36 następującym prywatnym szkołom powszechnym powiatu bielskiego:

Prywatnej Żeńskiej Szkole Powszechnej z językiem wykładowym niemieckim SS. de Notre Dame w Bielsku.

Prywatnej Żeńskiej Szkole Powszechnej z językiem wykładowym polskim SS. de Notre Dame w Bielsku,

Prywatnej Szkole Powszechnej z językiem wykładowym polskim SS. de Notre Dame w Strumieniu.

Prywatnej Żydowskiej Szkole Powszechnej z językiem wykładowym polskim w Bielsku.

11.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.
Nr. O. P. I-24/61. Katowice, dnia 3. I. 1936 r.

KOMUNIKAT

o portrecie Pana Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych Gen. Dyw. Edwarda Rydza-Śmigłego.

Urząd Wojewódzki zwraca uwagę Dyrekcyj i Kierownictw szkół, Inspektoratów Szkolnych i nauczycielstwa na wydany staraniem Towarzystwa Przyjaciół Związku Strzeleckiego, Warszawa, Hortensja 7, portret Pana Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, Gen. Dyw. Edwarda Rydza Śmigłego, z Jego autografem.

Cena portretu wynosi 2 zł.

Dochód ze sprzedaży portretu przeznaczony jest na cele kulturalno-oświatowe Związku Strzeleckiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. T. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego

12.

KOMUNIKAT O WYDAWNICTWACH.

Ministerstwo W. R. i O. P. uznało następujące wydawnictwa za dozwolone do użytku szkolnego:

I. PODRĘCZNIKI:

Jankielewski A. i Gwint Ch. Żydowskie przepisy religijne. Podręcznik nauki religji praktycznej dla wyższych klas szkoły powszechnej i niższych klas szkoły średniej. Wydawnictwo Towarzystwa Szkół Żydowskich w Łodzi. 1934 — do użytku w szkołach z językiem nauczania hebrajskim oraz w szkołach z językiem nauczania polskim i hebrajskim. (Nr. II Pr-13540/35).

II. WYDAWNICTWA POMOCNICZE:

Barker Ern. Charakter narodowy i kształtujące go czynniki. Bibljoteka dzieł pedagogicznych. Nakład „Naszej Księgarni". Warszawa 1933 — zatwierdzona dla nauczycieli. (Nr. I Pr-4517/32).

Czerwiński Sł. O nowy ideał wychowawczy. Bibljoteka „Zrębu". Wydawnictwo Towarzystwa Kultury i Oświaty. Warszawa, 1934 — jako zaleconą książkę pomocniczą dla nauczycieli. (Nr. I Pr-4110/34).

Stattlerówna H. i Wyszomirski K. Zadania rachunkowe dla dorosłych na wsi. Część I. Liczby całkowite. Instytut oświaty dorosłych. Warszawa, 1934 — dla nauczycieli wiejskich szkół powszechnych oraz przy nauczaniu dorosłych. (Nr. I Pr-3425/34).

Sierpiński W. Wstęp do teorji liczb. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, jako zaleconą książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. I Pr-1261/33).

Sośnicki K. Podstawy wychowania państwowego. Bibljoteka pedagogiczno-dydaktyczna. Nr. II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — do użytku szkolnego w charakterze książki pomocniczej dla nauczycieli. (Nr. I Pr-3143/33).

III. KSIĄŻKI DO BIBLJOTEK:

Baliński Wł. Biuro wzorowe. (Organizacja pracy biurowej). Nakład i własność Fundacji wieczystej im. H. J. Chankowskiego. Warszawa, 1932 — do bibljotek szkół handlowych. (Nr. I Pr-4825/32).

Boguszewska H. Dzieci znikąd. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: W jednym szeregu. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-9861/34).

Boguszewska H. Za zielonym wałem Bibljoteka młodzieży. Przymierze z książką. Warszawa. Wydawnictwo B-ci Drapczyńskich. 1934 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13534/35).

Borsa B. Na Wiśle. Przygody i podróże. Tygodnik dla młodzieży Nr. 32. Warszawa, 1935 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13655/35).

Borucki St. Korsyka. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Geografja i podróże. Nr. 90. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1934 — do bibljotek uczniów szkół powszechnych. (Nr. I Pr-1403/34).

Burdecki F. W obronie Gibraltaru. Przygody i podróże. Tygodnik dla młodzieży Nr. 29. Warszawa — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13558/35).

Centkiewicz Cz. J. Wyspa mgieł i wichrów. (Pierwsza polska ekspedycja narodowa roku polarnego 1932/33). Nakład Towarzystwa wydawniczego „Rój". Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr-13570/35).

Gawlikowski J. Zestaw składanej tablicy do poglądowego nauczania podstaw radjotechniki. Instrukcja posługiwania się i systemu nauczania — do bibljotek szkół średnich. (Nr. I Pr-300/34).

Górska H. Druga Brama. Nakład Towarzystwa wydawniczego „Rój". Warszawa — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr-13572/32).

Górski K. Pomorze wczoraj i dziś. Nakładem Państw. Wydawnictwa książek szkolnych. Lwów, 1934 dla młodzieży od lat 14. (Nr. I Pr-3914/34).

Horoszkiewicz R. W. W pierwszym pułku. Notatki legjonisty. Nakład Wojskowego Instytutu naukowo-oświatowego. Warszawa 1935 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13626/35).

Jabłowski K. Nowoczesny list sprzedażowy. Wydawnictwo Izby Przemysłowo - Handlowej. Warszawa, 1933 — zalecona do bibljotek nauczycieli szkół handlowych. (Nr. I Pr-2872/33).

Jabłowski K. Powodzenie w interesach. Nakładem Izby Przemysłowo-Handlowej. Warszawa, 1933 do bibljotek szkół handlowych. (Nr. I Pr-1949/33).

Jarząb J. Jak zachować zdrowe zęby? Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Praktyczne zastosowanie nauk. Nr. 74. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek szkolnych. Lwów, 1933 — do bibljotek uczniowskich. (Nr. II Pr-120/34).

Krechowicz R. Amundsen. Nakład Towarzystwa wydawniczego „Rój". Warszawa, 1935 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13648/35).

Kosidowski Z. Mówi do was radjo. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Przedmioty mówią. Nr. 51. Nakład Państwowego Wydawnictwa książek szkolnych. Lwów, 1933 — dla młodzieży V, VI i VII klasy szkół powszechnych. (Nr. I Pr-3172/33).

Lewicki T. M. O triumfie rzymskim. (Podług Liviusa ks. XLV). Nakładem Filomaty. Lwów. 1934 — do bibljotek szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II Pr-10127/34).

Liebiediew W. Jak żyją ludzie północy. Nakład Wydawnictwa współczesnego. Warszawa — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr-13590/35).

Łabendziński Fr. O gruźlicy i sposobach zwalczania jej. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Praktyczne zastosowanie nauk. Nr. 37. Nakł. Państwowego Wydawnictwa książek szkolnych. Lwów, 1933 do bibljotek uczniowskich. (Nr. I Pr-1538/33).

Małaczewski Eug. Na dalekiej północy. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: Walki o niepodległość. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr-9862/34).

Meissner J. Na błękitnych gościńcach. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: Zdobywcy świata. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 14 do 15. (Nr. II Pr-9862/34).

Modes-Dudrewiczowa M. Koronki igiełkowe, Kraków, 1933. Nakład autorki — do bibljotek szkół zawodowych żeńskich oraz jako książkę pomocniczą dla nauczycieli tych szkół. (Nr. II Pr-4103/34).

Modes-Dudrewiczowa M. Koronki teneryfowe. Kraków, 1933. Nakład autorki — do bibljotek szkół powszechnych żeńskich oraz jako książkę pomocniczą dla nauczycieli tych szkół. (Nr. II Pr-4103/34).

Modes-Dudrewiczowa M. Koronki czółenkowe. Kraków.1933. Nakład autorki — do bibljotek szkół powszechnych żeńskich oraz jako książkę pomocniczą dla nauczycieli tych szkół. (Nr. II Pr-4103/34).

Modes-Dudrewiczowa M. Koronki siatkowe. Kraków, 1933. Nakład autorki — do bibljotek szkół powszechnych żeńskich oraz jako książkę pomocniczą dla nauczycieli tych szkół. (Nr. II Pr-4103/34).

Policht H. Nauka rysunku. Część pierwsza. Zasady, materjały, plan. Nakład autora. Kraków, 1933 — zatwierdzona do bibljotek nauczycielskich. (Nr. I Pr-399/34).

Reid Sydney. Jak Sing Chwat przewędrował świat. Tłum. St. Kossuthówna. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1934 — dla dzieci od lat 9 do 11. (Nr. I IPr-13654/35).

Rybczyński M. Wisła Pomorska. Bibljoteczka Bałtycka. Nakład. Instytutu Bałtyckiego. Toruń, 1934. Skład Główny: Kasa im. Mianowskiego. Warszawa — zatwierdzona do bibljotek nauczycielskich wszelkich typów oraz do bibljotek uczniów IV klasy gimnazjum. (Nr. I Pr-4117/34).

Sieroszewski W. Wśród kosmatych ludzi. Nakład Towarzystwa wydawniczego „Rój".Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr-13584/35).

Sieroszewski W. Ze świata. Nakład Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr-13582/35).

Sierpiński W. Przekroje. Wstęp do teorji liczb niewymiernych. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Warszawa-Lwów — do bibljotek szkół średnich. (Nr. II Pr-9936/34).

Thugutt St. Porównawcze ustawodawstwo spółdzielcze. Bibljoteka spółdzielcza. Nr. 17. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa, 1931 — zalecona do bibljotek nauczycieli szkół handlowych. (Nr. I Pr-3948/33).

Wróblewska Ew.' Józefa Rodziewiczówna (Wanda). Bojownica o wolność. Życiorysy zasłużonych kobiet. Wydawnictwo Stowarzyszenia „Służba obywatelska". Kraków, 1933. Skład główny: Dom Książki polskiej. Warszawa — dla młodzieży od lat 15. (Nr. I Pr-314/34).

F. A. Ossendowski: MOCNI LUDZIE. Powieść z okresu powstania r. 1831. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa. 1935. zł. 3.20.

Nowa powieść F. A. Ossendowskiego jest plastyczną i barwną powieścią z życia politycznych zesłańców polskich po powstaniu r. 1831-go.

Opisy życia, pracy, obyczajów ludności i wygnańców na Syberji, opisy przyrody północnej i łowów, są niezmiernie ciekawe, pouczające i wierne, gdyż autor, jako podróżnik i sam były wygnaniec, poznał je dokładnie.

Zeszyt X-ty zarysu encyklopedycznego **„ŚWIAT i ŻYCIE“.**

Ukazał się zeszyt X tomu III zarysu encyklopedycznego **„Świat i Życie“** (Książnica-Atlas), zamykający tom trzeci tego pożytecznego wydawnictwa. Zeszyt ten zawiera cały szereg artykułów ze wszystkich dziedzin wiedzy i życia.

Tak więc np. daje prof. M. Pożaryski w artykule „Oświetlenie“ pouczającą historję oświetlenia wogóle, specjalnie zaś oświetlenia elektrycznego, oraz zastanawia się nad dzisiejszemi problemami oświetlenia ulic, dróg, sklepów i miejsc pracy. W tymże samym numerze inż. H. Karpiński informuje czytelników o dawnej i dzisiejszej produkcji papieru. Dr. M. Proner w barwnym artykule odsłania tajemnice fabrykacji perfum. Dr. St. Markowski i prof. dr. J. Kołodziejczyk piszą o zwierzęcych i roślinnych pasorzytach, zaś prof. dr. B. Hryniewiecki o „Owocach i nasionach“. Na uwagę zasługuje również artykuł dr. Z. Hołub-Pacewiczowej: „Pasterstwo“. Docent dr. S. Przeworski w artykule „Palestyna“ pokazuje dzieje tego dziwnego skrawka ziemi, do którego w ciągu dziejów tyle razy zwracały się oczy całej ludzkości. Historja Palestyny doprowadzona jest w tym artykule aż do czasów najnowszych. Na specjalną uwagę zasługują w tym zeszycie dwa artykuły prof. dr. St. Estreichera: „Państwo“ i „Parlamentaryzm“; artykuły te zawierają dużo informacyj historycznych, doprowadzają jednak zagadnienie aż do czasów najnowszych i podejmują dyskusję z najbardziej aktualnemi w tej dziedzinie problemami. Wreszcie artykuły A .Grzymały - Siedleckiego: „Patrjotyzm“ i prof. dr. S. Baleya: „Pamięć“. Liczne, starannie dobrane ilustracje zdobią, jak zawsze, i ten numer.

Książki i czasopisma nadesłane do Redakcji.

Stanisław Gebert: Obywatel Polski — Podręcznik historji dla VII klasy szkoły powszechnej. Wyd. Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa 1936 r. Cena 1,10 zł.

Przegląd Pedagogiczny — dwutygodnik — Organ T. N. S. W. Nr. 19 i 20 z grudnia 1935 r. Red. i Adm. Warszawa, Bracka 18. Prenumerata roczna 6 zł. półroczna 3.60 zł. Nr. poj. 50 gr.

Moje Pisemko — tygodnik ilustrowany dla dzieci pod redakcją Marji Buyno-Arctowej. Redakcja: Warszawa, ul. Br. Pierackiego 14. Administracja Nowy Świat 35. Prenumerata: rocznie 12 zł, półrocznie 6 zł, miesięcznie zł 1,20, dla szkół i przedszkoli specjalny rabat 10% przy prenumeracie do 5 egz. — 20% ponad 5 egz. — 30% ponad 15 egz.

Młody Polak — dwutygodnik ilustrowany dla młodzieży. Red. Rybnik. Prenumerata: rocznie 4 zł, półrocznie 2 zł. Przy prenumeracie kilku egzempl. rabat.

Narybek węgorza.

Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie, działające w Imieniu Związku Organizacyj Rybackich Rzpl. Polskiej, wzorem lat ubiegłych, przystępuje w roku 1936 do przeprowadzenia akcji zarybiania węgorzem wód, położonych na terenie wszystkich województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Dzięki kilkuletniej praktyce i zastosowanym na podstawie zdobytego doświadczenia udoskonaleniom — można stwierdzić, iż narybek węgorza może być dostarczony nawet do najodleglejszych punktów dostawy w stanie zupełnie dobrym.

Cena narybku jest przystępna, gdyż 1 kg. (około 4.000 sztuk), wynosi loco punkt rozdzielczy w Bydgoszczy przy zamówieniach do 1 kg. 55.— zł., ponad 1 kg. — 50,— zł.

Zamówienia na narybek węgorza przyjmuje się tylko **do dnia 20 lutego 1936 r.** Nabywcom udziela się dogodnych warunków spłaty. Członkowie Wielkopolskiego i Pomorskiego Towarzystwa Rybackiego oraz członkowie innych Organizacyj Rybackich zawodowych i sportowych korzystają z 10% ulgi od wyżej podanych cen narybku.

Dla hodowli węgorzy najlepiej nadają się jeziora o dnie miękkiem, mulistem, z porostem roślinności podwodnej, całkowicie zamknięte, albo posiadające wąskie przepływy.

Hodowla węgorza w stawach sztucznych, spuszczalnych rok-rocznie, całkowicie się nie opłaca.

Najmniejsza ilość narybku węgorza, jaką podejmujemy się dostarczyć swym odbiorcom wynosi 1/4 kg. Wysyłkę narybku uskuteczniamy w skrzyniach własnych, stosując ulgową taryfę na przewóz koleją ryb obsadowych.

Po wszelkie informacje i po blankiety zamówieniowe uprasza zgłaszać się pod adresem:

Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie w Bydgoszczy, ul. Zygmunta Augusta Nr. 4, dołączając znaczek pocztowy w wysokości 25 groszy na koszta biurowe.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ,ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II. p. pokój 538. — Tel. **178.** — Konto P. K .O. Nr. **304.121.**

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojewó dzkiego Śląskiego w Katowicach.